

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

19 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către avocatul Malic Gheorghe în numele învinuitului Ilieș Alexandru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018 și a încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 14 august 2018, prin care a fost admis demersul procurorului în Procuratura Anticorupție, Gladcov Cristina, și dispusă autorizarea punerii sub sechestru a bunurilor în cauza penală nr. XXXXX, în privința lui

Ilieș Alexandru XXXXX, născut la XXXXX, domiciliat în XXXXX, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 324 alin. (3) lit. c) Cod penal.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță:

de la 14.08.2018 - până la 14.08.2018

instanța de recurs:

de la 06.09.2018 - până la 18.09.2018

instanța de recurs în anulare:

de la 05.11.2018 - până la 19.12.2018

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, legal executată.

A C O N S T A T A T :

1. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 14 august 2018, a fost admis demersul procurorului privind punerea sub sechestru a bunurilor învinuitului Ilieș Alexandru, fiind dispus:

- autorizarea punerii sub sechestru, în scopul garantării executării pedepsei amenzii, asupra cotei - părți de 1/2 din bunul imobil (apartament) cu nr. cadastral XXXXX, cu adresa: XXXXX (valoarea cotei-părți de 1/2 constituind 154 429,5 lei), deținut cu drept de proprietate de Ilieș Alexandru XXXXX, născut la XXXXX (IDNP XXXXX).

- autorizarea punerii sub sechestru, în scopul asigurării unei eventuale confiscări extinse, asupra bunurilor deținute de către Ilieș Alexandru XXXXX, născut la XXXXX (XXXXX) cu drept de proprietate, cât și în calitate de beneficiar efectiv, după cum urmează: bunul imobil (apartament) cu nr. cadastral XXXXX, cu adresa: XXXXX, cu valoarea cadastrală estimată la suma de 647 485 lei; autoturismul marca / model BMW X5, cu numărul de înmatriculare XXXXX, fabricat în 2010, cod VIN: XXXXX, dobândit în proprietate la XXXXX, al cărui preț mediu de vânzare constituie 553 924 lei; autoturismul marca/model Nissan Patrol, cu numărul de înmatriculare XXXXX, fabricat în 1999, cod VIN: XXXXX, dobândit în proprietate la XXXXX, al cărui preț mediu de vânzare constituie 159 288 lei; autovehiculul marca DAF FT 95XF.530, cu numărul de înmatriculare XXXXX, fabricat în 2002, cod VIN: XXXXX, dobândit în proprietate la XXXXX, al cărui preț mediu de vânzare constituie 241 149 lei; autoturismul marca/model Toyota Prius, cu numărul de înmatriculare XXXXX, fabricat în 2010, cod VIN: XXXXX, al cărui preț mediu de vânzare constituie 158 907 lei.

Deasemenea a fost dispusă executarea încheierii de către Procuratura Anticorupție, cu concursul organelor de resort.

2. Nefiind de acord cu încheierea nominalizată, avocatul Gheorghe Malic în interesele lui Ilieș Alexandru a declarat recurs, prin care a solicitat casarea încheierii atacate, emisă în cauza penală în privința cet. Ilieș Alexandru, privind admiterea demersului procurorului și autorizarea punerii sub sechestru au unui șir de bunuri, unele din care nici nu aparțin învinuitului și nici formal nu pot fi aplicate careva interdicții. Rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să se respingă demersul procurorului ca fiind neîntemeiat și contrar legii.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018, a fost respins recursul declarat de către avocatul Gheorghe Malic în interesele lui Ilieș Alexandru cu menținerea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 14 august 2018, prin care a fost admis demersul procurorului.

3.1. În motivarea soluției emise, instanța de recurs a menționat că în urma examinării argumentelor recurentului, sa constatat că acesta nu a prezentat careva argumente și probe prin care s-ar dovedi netemeinicia și ilegalitatea soluției adoptate de prima instanță, din care considerente a respins ca nefondat recursul declarat asupra încheierii primei instanțe.

Instanța de recurs a reținut în combaterea argumentelor recursului la caz că, în asemenea circumstanțe, reieșind din statutul subiectului, pericolului social sporit al infracțiunii săvârșite și caracterul acesteia, există o

bănuială rezonabilă că bunurile urmărite sus nominalizate pot fi tănuite, deteriorate sau cheltuite, or, în speță dedusă judecării se constată temeinicia aplicării măsurii de asigurare față de bunurile învinuitului Ilieș Alexandru, pentru repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune și pentru a asigura o eventuală confiscare specială sau confiscare extinsă.

De asemenea instanța de recurs a menționat că respectiva cauza penală a fost pornită în conformitate cu legislația în vigoare, pe caz persistă prezența unei bănuiele rezonabile de comitere a infracțiunii prevăzute de art. art.324 alin.2) lit. b) și c) din Codul penal, concluzie ce se deduce din materialele cauzei penale, actele anexate de către procuror în confirmarea temeiniciei demersului și anume ordonanța de pornire a urmăririi penale, ordonanța de punere sub învinuire a cet. Ilieș Alexandru.

Astfel, instanța de recurs a constatat că, în speța dedusă judecării este obligatorie luarea măsurilor asigurătorii pe motiv, că persistă la caz prezența unei bănuiele rezonabile de comiterea infracțiunii prevăzute de art. art.324 alin.2) lit.b) și c) din Codul penal, or, examinând demersul procurorului în raport cu circumstanțele de fapt stabilite și prevederile legale guvernează speță, judecătorul de instrucție constată că prin ordonanța din 14.08.2018, legal și în baza probelor suficiente, au fost puse sub sechestru, în scopul garantării executării pedepsei amenzii și asigurării unei eventuale confiscări extinse asupra bunurilor deținute de către Ilieș Alexandru în calitate de proprietar, cât și în calitate de beneficiar efectiv.

Instanța de recurs a conchis că în aceste condiții, soluția criticată are rolul de a asigura posibilitatea acoperirii parțiale sau totale a pagubelor provocate, caracterul obligatoriu al măsurilor asigurătorii având rolul de a împiedica sustragerea, ascunderea sau înstrăinarea bunurilor care constituie un garant de a restitui statului pierderile cauzate prin infracțiune.

În afară de aceasta, instanța de recurs a considerat că, în cursul urmăririi penale cât și în cadrul judecării unei cauze penale, pentru care legea prevede obligația de instituire a măsurilor asigurătorii, acestea se pot dispune asupra bunurilor mobile și imobile ale învinuitului sau inculpatului, în mod generic, individualizarea bunurilor ținând de executarea hotărârii, or, rațiunea pentru care legiuitorul a impus măsuri asigurătorii, fără a face distincție dacă în patrimoniului debitorului există sau nu bunuri valorificabile, este aceea că patrimoniul, ca universalitate juridică, are cel mai adesea caracteristici dinamice, astfel încât sechestrul aplicat poartă atât asupra bunurilor și drepturilor prezente, cât și a celor viitoare, instanța fiind datoare să dispună aplicarea măsurilor asigurătorii asupra bunurilor din patrimoniul învinuitului.

4. La data de 18 octombrie 2018, avocatul Malic Gheorghe, acționând în numele învinuitului Ilieș Alexandru a declarat recurs în anulare prin care, a indicat în calitate de temei pentru recurs prevederile alin. (1) art. 453 Cod procedură penală, determinat de necesitatea de a repara erorile de drept comise de instanțele inferioare, aceasta fiind un caz în care viciul fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

A solicitat casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018 și a încheierii judecătorești Chișinău, sediul Buiucani din 14 august 2018 în cauza penală în privința cet. Ilies Alexandru, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să se respingă demersul procurorului ca fiind neîntemeiat și contrar legii.

4.1. În motivarea recursului în anulare, avocatul a menționat că:

- instanța de recurs, doar a nominalizat o parte din argumentele recurentului, însă nu s-a expus, cu atât mai mult motivat, nici asupra unuia din ele, ceea ce denota că a fost afectat, mai întâi de toate, dreptul la un proces echitabil, or, conform jurisprudenței constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și, argumentelor invocate de către părți întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz vs. Spania, hotărârea din 21 ianuarie 1999);

- în speță nu a fost emisă o hotărâre motivată, soluția instanțelor nu este clara, motivată și respectiv, bazata pe garanțiile procesuale contra abuzului, ne fiind respectat dreptul la un proces echitabil;

- sechestrul nu putea fi aplicat/autorizat, deoarece ordonanța de sechestrul a fost emisa de către o persoana, care nu are împuterniciri procesuale ale organului de urmărire penală;

- Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale, instituită în baza Legii nr. 48 din 30.03.2017 privind Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale, este o subdiviziune autonomă specializată, din cadrul Centrului Național Anticorupție, însă nu este organ de urmărire penală cu atribuții exclusive, prevăzute de Codul de procedură penală, inclusiv cu dreptul de a efectua urmărirea penală și mai cu seamă, de emite ordonanțe procesuale;

- instanța de recurs nu a dat răspuns la argumentul precum că, la examinarea demersurilor înaintate de procuror, a fost încălcată procedura prevăzută de lege, fapt ce a afectat dreptul la apărare, deoarece potrivit

prevederilor alineatelor (2) și (6) art. 305 Cod procedură penală, la ședința de judecată participă persoana în privința căreia se soluționează chestiunea referitoare la măsurile procesuale de constrângere, cu excepția cazului de punere a sechestrului;

- neinformarea avocatului despre data și ora examinării demersului procurorului a încălcat dreptul lui Ilies Alexandru la apărare și posibilitatea de a-și realiza garanția procesuală acordată de alin. 6) art. 305 Cod procedură penală, în ceea ce privește posibilitatea de a face explicații și de a lua cunoștință de toate materialele prezentate la examinarea demersului;

5. Referință asupra recursului declarat, a fost depusă de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Crijanovschi S., prin care a solicitat respingerea recursului în anulare, deoarece nu îndeplinește cerințele legale de conținut.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, din următoarele considerente.

În corespundere cu prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală, cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate.

Prin trimitere la dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Este de menționat că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărârilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – exercitându-se pe caz calea apelului și recursului ordinar.

Analizând dispozițiile legale expuse mai sus în raport cu speța dată, rezultă că decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018, adoptată în ordinea reglementată de art. 449 Cod de procedură penală, prin care nu a fost judecată cauza în fond, dar s-a examinat recursul declarat împotriva încheierii primei instanțe prin care a fost autorizată punerea sub sechestru, în scopul unei eventuale confiscări extinse, a bunurilor deținute de către Ilieș Alexandru cu drept de

proprietate, cât și în calitate de beneficiar efectiv, nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul în anulare declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018, este inadmisibil, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a fi atacată cu recurs în anulare.

În consecință, având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, Colegiul penal va decide inadmisibilitatea recursului în anulare înaintat, din motiv că nu îndeplinește cerințele legale de conținut.

8. În conformitate cu art. 456 alin. (1), 431 alin. (2), 432 alin. (1), (2) pct. 1), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către avocatul Malic Gheorghe în numele învinuitului Ilieș Alexandru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2018 și a încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 14 august 2018, prin care a fost admis demersul procurorului în Procuratura Anticorupție, Gladcov Cristina, și dispusă autorizarea punerii sub sechestru a bunurilor în cauza penală nr. XXXXX, în privința lui *Ilieș Alexandru XXXXX*, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut, prevăzute în art. 429 și 430 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 17 ianuarie 2019.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda